

Käytännön polkuja kestäväään elämään

Suomen ensimmäinen Omavaraopisto Valtimon Rasimäellä toimii yhteistyössä Kainuun Opiston kanssa.

Amun hämärässä saavumme Kainuun Opiston rehtorin **Helena Ahosen** kanssa Valtimon Rasimäelle. Metsän keskellä vanhassa hirsitalossa tapaamme omavaraopiston perustajat **Lasse Nordlundin** ja **Maria Dorffin**. Perheen nuorimmainen **Justus**, 5, aloittelee päivän touhujaan ja **Aamu**, 13, on koulussa.

Lassella ja Marialla on usean vuosikymmenen ajalta käytännön kokemusta omaehtoisesta elämästä ja käsillä tekemisestä. Nämä vaihtoehtoiset toimintatavat ovat sovussa luonnon rajallisten resurssien kanssa.

Kolme vuotta sitten he perustivat Omavaraopiston, saivat siihen Maaseuturahaston Leader-rahoitusta ja kävivät opintomatalla tutustumassa ruotsalaiseen omavaraopistoon.

Nykytilassa moni ihmisen joutuu pohtimaan paikkaansa maailmassa uudella tavalla.

Etsiessään opetuskuviioon yhteistyökumppania he löysivät Kainuun Opiston Paltamosta.

Perusteellisen selvitystyön jälkeen omavaraopisto aloitti viime keväänä yhteistyössä Kainuun Opiston kanssa rakennusaiheisilla kursseilla. Ensi vuonna ovat vuorossa laajemmin omavaraisuuden perehdyttävät kurssit.

- Lasse ja Maria ovat vahvasti sitoutuneita Omavaraopistoon. Pari vuotta kestäneen yhteistyön perusteella olen hyvin vaikuttunut siitä, miten huolella he ovat paneutuneet myös pedagogiseen puoleen, Helena Ahonen kertoo.

Kainuun Opistolla on kestävä kehityksen sertifikaatti, joka pyritään huomioimaan opiston kaikessa toiminnassa. Omavaraopisto jatkaa Kainuun Opiston opintotarjonnassa 1980- ja 90-luvuilla olleen ekologian linjan sivistystehtävää.

NYT ON AIKA TOIMIA

Huoli maailman menosta yhdistää toimijoita. Vaihtoehtoisia toimintatapoja esittelevät omavaraopiston kurssit ovat osaltaan vastaus ilmastomuutoksen nostamiin kysymyksiin. Omavaraopiston kotisivuille on koottu vastauksia siihen, mihin opistoa tarvitaan.

”Olemme aiheuttaneet elämäntavallamme vakavia vahinkoja ympäristölle

ja meille itsellemme.

Maailmassa useimmat konfliktit käydään suorasti tai epäsuorasti luonnonvaroista. Omavaraisuus vähentää eturistiriitoja.

Elämän edellytyksiä on katoamassa. Vaikka muutosta yritetään, näyttää siltä että meidän kulttuurimme toimintatavat ovat itse se ongelma jota pitäisi ratkaista.”

<http://omavaraopisto.fi/miksi/>

Ilmastonmuutos on yhteydessä maailman muuttoliikkeisiin ja pakolaisuuteen monin tavoin. Konfliktien määrän on ennustettu lisääntyvän ja monimutkaistuvan. Nämä ennennäkemättömät muutokset luonnossa ja yhteiskunnissa sekä uhkaavat ihmistä suoraan että stressaavat ihmistä ja horjuttavat hänen henkistä tasapainoaan.

- Mitä paremmin ihminen on itsensä kanssa sujut ja osaa itse huolehtia elämänsä tarpeista, sitä paremmat mahdollisuudet hänellä on rinnakkaiseloon muiden kanssa, Lasse sanoo.

Hän iloitsee siitä, että yhteistyössä Kainuun Opiston kanssa toteutuu Omavaraopiston perustajille tärkeä ulottuvuus-henkisyys.

- Nykytilassa moni ihminen joutuu pohtimaan paikkaansa maailmassa uudella tavalla. Minua kiinnostaa tämä perustavanlaatuinen prosessi.

RUUNA PIMMÄ

Viime vuonna hirsikursilla rakennettiin väentupaa. Meneillään on tappien poraus.

JYRKI NIEMELÄ

Omavaraopiston perustajat vasemmalta Lasse Nordlund ja Maria Dorff yhdessä Kainuun Opiston rehtorin Helena Ahosen kanssa. Mukana on myös Marian ja Lassen poika Justus.

Lattiakannattimen pyrstö kopioidaan alushirrelle.

REINA PIMÄ

Talkoissa laajennetaan kasvimaata kaivamalla puut juurineen.

Siitä riippuu, lamaantuuko ihminen, pystyykö hän jakamaan itsestään vai viekö viha voimat.

Kainuun Opiston kanssa voidaan löytää uskontoja ylittävää ymmärrystä, Lasse jatkaa.

- Nyt aletaan toimia, eikä vaan ahdistuta, Helena toteaa.

RUUMILLINEN TYÖ KIINNOSTAA

Omavaraopisto on järjestänyt jo useita talkoita, jotka ovat koonneet runsaasti innokkaita talkoolaisia eri puolilta maata. Talkoolaisien ikähaitari on 17–70 vuotta. Talkoolaiseksi voi liittyä omavaraopiston kotisivuilla.

Talkoissa on rakennettu ja raivattu, kerätty luonnon antimia, säilötty ja jaettu kokemuksia.

Viime keväänä omavaraopisto toteutti pilottikurssin yhteistyössä Kainuun Opiston kanssa. Hirsikehikon pystytyskurssi oli varsin suosittu. Tulevan kevään kurssilla perehdytään rakentamiseen laajemmin. Rakentaminen tapahtuu käsikäyttöisillä

työkaluilla ja lihasvoimin.

Vuonna 2021 alkaa kuuden kuukauden mittainen opetusjakso, joka ajoittuu kasvukauteen, keväästä syksyyn.

- Ideana on viljellä, korjata ja säilöä omalta pellolta saatu sato talteen niin, että se riittäisi seuraavan kesän kurssin ruokavarannon peruspilariksi, Lasse kertoo.

Opetus keskittyy kotitarveviljelyyn, luonnontuotteiden keräilyyn, perinteisiin käsitöihin, rakentamiseen sekä sosiaalisiin taitoihin. Opetus on käytännönläheistä.

- Työskentelyssä ei käytetä koneita. Käsillä tekeminen kasvattaa resurssitietoisuutta ja antaa ymmärrystä yksilöiden ja yhteisöjen ekologisesta jalanjäljestä. Kurssilla tutustutaan eri materiaaleihin, työmenetelmiin ja sitä kautta myös omaan kehoon ja sen hyvinvointiin. Tärkeä aihe on työn, henkisen voiminnan ja sosiaalisen vuorovaikutuksen tasapaino, Lasse kertoo.

Johanna Sointula

Olemme aiheuttaneet
elämäntavallamme
vakavia vahinkoja
ympäristölle ja
meille itsellemme.

<http://omavaraopisto.fi/>
<https://www.kainuunopisto.fi/>